

VAIKŲ ATOPINIO DERMATITO RIZIKOS VEIKSNIŲ VERTINIMAS

Darbo autoriai. Tomas KANIAUSKAS (IV kursas), Akvilė VĒLAVIČIŪTĖ (V kursas).

Darbo vadovės. Jaun. asist. Inga KISIELIENĖ, VU MF Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, gyd. rez. Eglė JANUŠONYTĖ, VU MF, VUL SK Dermatovenerologijos centras.

Darbo tikslas. Išsiaiškinti epidemiologinius duomenis ir rizikos veiksnius, turinčius įtakos vaikų atopinio dermatito išsivystymui.

Darbo metodika. Nuo 2021 m. gruodžio iki 2022 m. balandžio mėn. atliktas skerspjuvio tyrimas. Atlikta internetinė apklausa, naudojant originalias anonimes anketas 0–4 ir virš 5 metų amžiaus vaikams iš 60 ir 55 klausimų atitinkamai, vertinančių socioekonominius veiksnius, turinčius įtakos vaikų AD išsivystymui ir paūmėjimams. Ligos sunkumo įvertinimui pasitelkti DLQI (dermatologinis gyvenimo kokybės indeksas) ir FDLQI (šeimos dermatologinis gyvenimo kokybės indeksas) klausimynai. Apklausti 43 artimieji. Statistinė analizė atlikta naudojant „MS Excel“, SPSS 28.0 programas (taikant aprašomąją statistiką, Kruskal-Wallis testą). Reikšmingumo lygmuo $p < 0,05$.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 43 žmonės, visos respondentės buvo moterys: 25 (58,14%) 0–4 metų amžiaus grupėje, 18 (41,86%) 5 metų ir vyresnių vaikų amžiaus grupėje. Vidutinis respondentų amžius $34,49 \pm 6,26$ m. Vidutinis vaikų amžius $4,70 \pm 3,91$ m., iš jų 62,8% ($n=27$) berniukai. Atopiniu dermatitu sergančių vaikų DLQI ir FDLQI vidurkiai – $6,79 \pm 5,43$ ir $7,26 \pm 7,21$ atitinkamai. Dažniausiai pasitaikę atopinio dermatito pablogėjimo rizikos veiksniai buvo šaltasis metų laikas (žiema) (76,7%, $N=33$), tam tikri maisto produktai (65,1%, $N=28$) ir stresas (53,3%, $N=23$). 0–4 metų amžiaus vaikams pablogėjimus dažniau nei stresas sukeldavo prakaitas (52%, $N=13$). Pagrindinis rizikos veiksnys mergaičių ir berniukų tarpe buvo šaltasis metų laikas (87,5% ir 70,4% atitinkamai). Nustatyta, kad mergaičių atopinio dermatito paūmėjimui daugiau įtakos turi stresas (81,3%, $N=13$), o berniukams – maistas (63%, $N=17$). Atopinio dermatito pagerėjimą abiejose amžiaus grupėse daugiausiai lėmė šiltasis metų laikas (vasara) (76,7%, $N=33$), jūra (53,5%, $N=23$) ir šiltieji kraštai (46,5%, $N=20$). Vis dėlto 0–4 m. amžiaus grupėje šių veiksnių įtaka būklės pagerėjimui mažesnė. Analizuojant duomenis buvo nustatyta, kad 46,51% ($N=20$) vaikų pasireiškė bent viena kita atopinė liga. Iš jų daugumai pasireiškė alergija maistui (55%, $N=11$), dalis sirgo alergine astma (20%, $N=4$) arba alerginiu rinitu (45%, $N=9$). Nebuvo nustatyta statistiškai reikšmingo ryšio tarp ligos sunkumo ir pirmųjų simptomų pasireiškimo bei ligos diagnozavimo amžiaus ($p > 0,05$).

Išvados. Dažniausi vaikų atopinio dermatito rizikos veiksniai yra šaltasis metų laikas, tam tikri maisto produktai ir stresas. 0–4 m. amžiaus grupėje AD dažnai išprovokuoja prakaitas. Dažniausias rizikos veiksnys mergaičių ir berniukų tarpe yra šaltasis metų laikas. Nei ligos pasireiškimo, nei diagnozavimo amžius neturi statistiškai reikšmingo ryšio su ligos sunkumu.

Raktažodžiai. Vaikų atopinis dermatitas; rizikos veiksniai; epidemiologija.